

Vardevakt om bygdekulturen

— Egil Storbekkens livsverk er preget av en sjelden frodig fantasi. Likevel tror jeg det først og fremst er pågangsmotet, selvtiliten, arbeidsgleden, humoren og sansen for det rette øyeblikket som har gjort ham til så allsidig skapende kunstner. Hans kreativitet har utløst så mange positive krefter i samfunnet, sier forfatteren og journalisten Astrid Gynnild (35). Os-jenta presenterer i disse dager biografien hun har skrevet om «sjefstusseladden» fra Tolga.

Nå kommer

boka om

Egil

Storbekken

FRODIG: Astrid Gynnild er spent på mottakelsen biografien hun har skrevet om Egil Storbekken vil få. Vesle Simen (2 1/2) har neppe de samme nerveplager.

AV
PER MAGNE GRUE

Det er resultatet av drøye to års samarbeid med Egil og kona Edith Storbekken som nå foreligger. Helt siden ungjentelæren har Astrid vært fascinert av folketonevirtuosen og hans mangslungne livsverk. Med felles interesser gled de straks inn i et harmonisk samarbeid.

Såre minner

— Egil har stilt seg utrolig åpen, sier Astrid. Han har endog gått ganske detaljert inn på sin tid som NS-medlem. Den dag i dag vekker dette engasjementet såre minner både hos ham og kona. Egil har alltid vært en glødende idealist.

Bygdehøvdingen Ivar Sæter hadde vært aktiv i Nasjonal Samling siden før krigen. Han samlet store deler av den sosiale og kulturelle eliten i bygda rundt seg. Og så ble Egil med i dragsuget. Storbekken avanserte til fylkeskulturleder i Hedmark og Oppland. Dette er en fortid 83-åringen tar klar avstand fra i dag. Åpent og ærlig innrømmer han i boka at han tok feil. Det kostet ham en dom på tre og et halvt års straffearbeid. Men rettsreferatene forteller om en idealist som gjorde et sympatisk inntrykk i rettsalen.

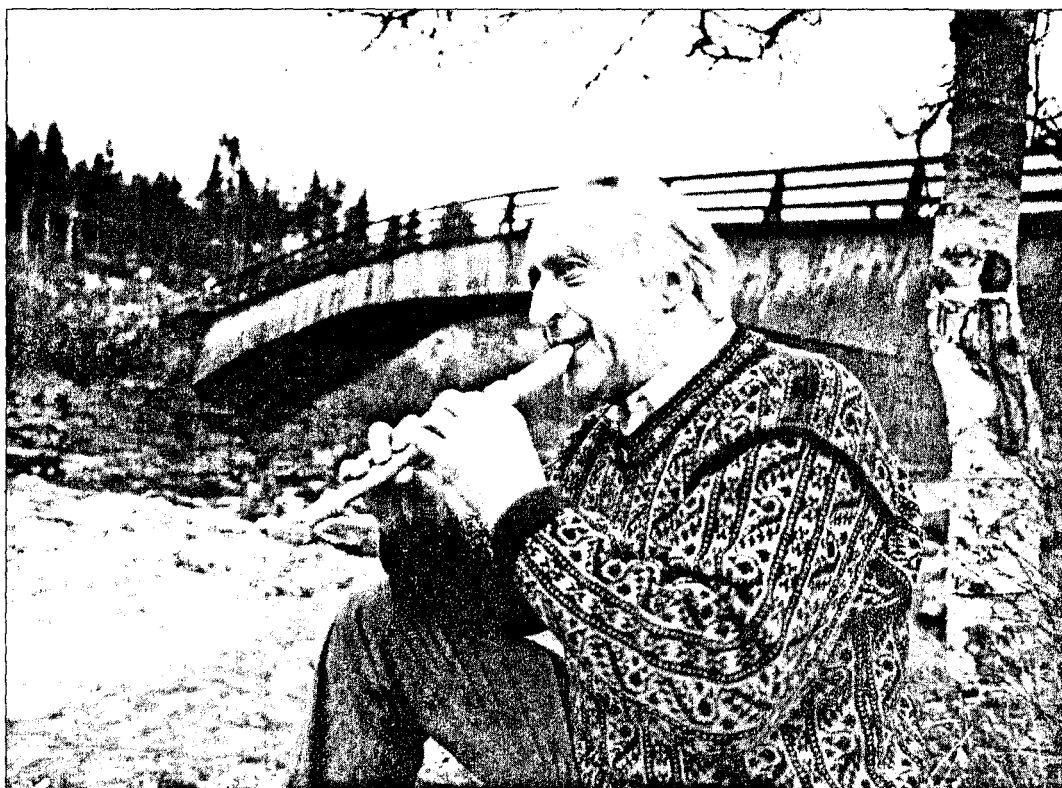
Et nybrottsarbeid

— Lur- og lokkestevnene, som kom igang på slutten av fjørtitallet, er forløperen til hans frodige kulturinnsats, sier Astrid. Med sin tussefløyte og neverlur gikk han bokstavelig talt ut i gammelt kulturland og fremkalte nye toner. Etter hvert ble det et livsverk som fikk forfatteren av biografien til å forske i sin egen kulturelle identitet. Egil stilte seg åpen og samarbeidet utviklet seg i intensitet.

— Vi visste aldri hvordan møtene vi hadde ville ende, sier Astrid. Det var som snøballen som rullet og rullet. Stadig nye fasetter av et skapende menneske dukket opp. Det ble en spennende oppgave å sette brokkene i en sammenheng. Forfatteren lot seg imponere av alt kulturbæren hadde våget. Hans allsidighet spenner fra treskjærer og instrumentmaker til rosemaling, utøvende musiker, komponist og dirigent. Fra sin «spellsten» i Soljåsen skapte han uøddelige låter som «Fjelltrall».

Inn i Aulaen

En vakker dag snørte Egil nisteskreppa med folketoner og dro til

KREATIV: Den kreative folketonevirtuosen Egil Storbekkens livsverk foreligger nå i bokform.

Oslo. Han samlet det fremste Nord-Østerdalsbygden hadde å by på av skapende kulturvirksomhet på reisen. Nærmest blakk, men med en usvikelig entusiasme for budskapet, hyrte Egil aulaen for 800 kroner. Og underet skjedde.

Kultureliten i hovedstaden fattet interesse for bygdekulturens ambassadører. Jubelen ville ingende ta da Egil med sitt ensemble forlot podiet. Dagen etter var avisene fylte av superlativer. Det var noe nytt og spennende uventet som hadde skjedd. Egil ble befestet i troen på at bygden hadde mye å gi det mer urbane miljøet.

En aktet musiker

Samarbeidet med Kringkastingsorkestret førte til større anseelse for folkemusikken. Egil kom med en ny og særegen tone. Det kom en periode hvor Egil var ofte å høre på repertoaret til

Kringkastingsorkestret. Visst var det andre også som gikk samme ærend. Men det spesielle ved Egil var at han alltid vendte tilbake fra byen. Det var i spenningsforholdet mellom by og land han skapte sin musikk. Impulsene fra byen bearbejdet han hjemme.

Og så tok han igjen turen inn med nye låter. Visjonær og vågal på samme tid. Et eksempel på stoffets gjennomslagskraft er plata «Tussefløytelåter» som han spilte inn sammen med Hindarkvartetten i 1966. Den selges og spilles den dag i dag. Man skal heller ikke glemme samarbeidet han hadde med humoristen Bjarne Øverland. Gamle folkeinstrumenter fulgte alltid med på turneer landet rundt. Endog i utlandet spilte Egil på dem.

Trange kår

Det lar seg ikke nekte at det var temmelig trange kår Egil måtte slå seg igjennom. På flere vis

hadde han en dramatisk barnedom. Han ble 57 år før han kunne heve sin første faste lønn. Et annet særtrekk er at han hadde et våkent øye for talenter og trakk dem inn i sitt magnetfelt. Et eksempel er tusseladdene og

bygdedikteren Annar Eggen som han har tonesatt. Mange perler er på den måten gjort til folkets eiendom. Nå venter 83-åringen på sin første CD. Den har tittelen «Fra vår til haust».

Men først altså - biografien.

Os-jenta skapte røre

Storbekken-biografen Astrid Gynnild har i 10 år vært journalist i Adressavisen. Men sine journalistiske barnesko trådte hun i fire sommersesonger ved Østlendingens Tynset-kontor.

Den talentfulle Os-jenta skapte furor i Adressavisen. Hun så seg lei på de mer og mindre avkleddes kvinneskikkelsene på katalogene som smykket mannfolk-kontorene. Så allierte hun seg med en av kollegene og laget en mannfolk-katalog. Flere i kollegiet var modig nok til å la seg avfotografere på midtsidevis. Det gikk som et sjokk gjennom ledersjiktet da katalogene kom opp. Men ute på byen solgte påfunnet stort. Opplaget på 1.000 eksemplarer ble revet vekk på kort tid.

Os-jenta er ingen debutant i boksammenheng. Hun har nemlig skrevet en populær undervisningsbok i journalistikk og en biografilignende sak om håndballjenta Trine Haltvik.